

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.958.

LETO XII.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v soboto, dne 3. avgusta 1929.

Telefon št. 2552.

STEV. 90.

V mrtvi sezoni?

Žetev pšenice je povečini končana. Rezultati so po predbežnih poročilih dobri in zadovoljivi — odpirajo se povoljni izgledi tudi na letino koruze, kjer smo imeli že tri zapovrstne slabe letine. Že rezultati izvoza pšenice v preteklem mesecu vzbujajo najboljše nade, da bomo v letošnjem letu morda zopet dosegli aktivno trgovinsko bilanco. Pa tudi ako se to ne posreči, je jasno, da bo primanjkljaj kljub katastrofalni zimi, ki je za dobo dveh celih mesecev skoraj popolnoma ohromila ves blagovni promet, letos padel na minimum. Cel efekt izvozne sezone bo odvisen od prometa in stanja prometnih sredstev. Tega se gospodarski krogi cele države globoko zavedajo in so že na konferenci v Novem Sadu sklenili, da posvetijo glavno pažnjo proučevanju vprašanj nedostatkov našega rečnege, cestnega, železniškega in poštnege prometa. Razprava o tem vprašanju bo tvorila jedro letošnjega izvoznikega kongresa, ki se bo vršil dne 7. in 8. septembra v Beogradu.

Sedanja počitniška sezona je tipična sezona razprodaj in se čas v juliju in avgustu običajno označuje kot mrtvo sezono. V naših krajih je tujski promet zelo živahen — žal da je nezadostno organiziran. Dejstvo je, da poletna vročina deluje tako, da je poslovna, politična in druga delavnost takorekoč v zastoju in oživi zopet v septembru. Neglede na to pa po našem mnenju mrtve sezone sploh ni in ni utemeljeno, da se označuje tako ta dva meseca samo radi tega, ker se običajno ob tem času mnogi ljudje, med temi tudi poslovni, kojim dovolijo materialna sredstva, preselijo v kako kopališče, letovišče ali gorski kraj. Utemeljeno pa ni, da se ta meseca označujeta za mrtvo sezono tudi ne zbog tega, ker ne izkazuje poslovanje borze in trgovine vsled odsotnosti svojih glavnih faktorjev tak promet, kot v drugih mesecih. Dejstvo je nasprotno, da prav v tej »mrtvi sezoni« najintenzivnejše živi, t. j. dozoreva vse, s čemer se da takorekoč vzdrževati prihodnje mesece. Za kmeta sta ta dva meseca odločilne važnosti, polna poslov in skrbi, a za ostali poslovni in politični svet, ki navidezno počiva, doba, v kateri se najbolj zbrano, globoko in intenzivno razmišlja in kombinira o nadaljnjem delovanju in snovanju.

Mrtve sezone torej ni! In da je v resnici ni, dokazujejo najboljše mnogi dogodki in mnogi pojavi v svetu in pri nas doma.

Že zgodovina nas uči, da so se v mesecu juliju in avgustu pripravljali in vršili dogodki odlične važnosti. Zadostovalo bo n. pr. da se spomnimo na »mrtvo sezono« pred 15 leti. In tudi sedaj se je meseca julija dogodilo nekaj, kar priča o neki posebni živahnosti v mednarodnih odnosih. Vprašanje nemških reparacij in mednarodnih vojnih dolgov, torej nazvalnejsše svetovno gospodarsko vprašanje se rešuje in se ima končno rešiti prav v tem času. Z nastopom delavske vlade v Veliki Britaniji in z še nerešenim konfliktom med Rusijo in Kino se je začelo letos razvoljavati najtežje vprašanje svetovne politike. Briandova napoved o zedinjenih državah Evrope, zahteve Italije glede kolonij in razne izpremembe in krize vlad v velikih in odločujočih državah kažejo vse na to, kako je ta »mrtva sezona« pravzaprav živa.

Pa tudi pri nas ne poznamo mrtve sezone. Na polju je sedaj največje in najglavnejše delo, in stagnacija v naših največjih mestih ni prava slika življenja naroda. Naši državniki, v glavnem vlada, ni imela počitka in nadaljuje delo z isto intenzivnostjo kot v prešli šestih mesecih. Prav sedaj je poleg drugega prišlo na vrsto nekaj zelo važnih političnih in gospodarskih vprašanj, ki zahtevajo, z ozirom na mednarodne prilike, hitro rešitev. V prvi vrsti je tu vprašanje naše kvote pri nemških reparacijah, nadalje vprašanje naših odnošajev napram Bolgariji, pogajanja za sklepanje trgovinskih pogodb in priprave za čimboljše izkoriščanje letošnje žetve, da se do konca leta omili pasivnost naše gospodarske bilance.

Toda medtem ko se veselimo nad tako aktivnostjo konstruktivnih sil v državi, je vsekakor žalostno, da moramo konstatirati, da so tudi destruktivni elementi zbrali prav sedanjí čas za svojo najaktivnejšo propagando. Napoved rdečega terorja je držala te dni pod mučnim utisom celo Evropo. Toda akcija se je izjalovila in »rdeči dan«, ki je bil napovedan za 1. avgust t. l., je postal za komunistično idejo dan velike blamaže. Dovolj je bilo raznih destruktivnih poslov in po desetih letih rovarjenja ne smemo več dovoliti, da bi se red, mir in delo v naši državi motilo, pa naj pride to od katerekoli strani.

KONKURZI V JULIJU T. L.

»Jugosl. društvo za zaščito upnikov« v Zagrebu je objavilo statistiko konkurzov za julij 1929. Po tej statistiki je bilo julija 1929 v celi državi 90 konkurzov napram 57 v juliju 1928. In sicer odpade na posamezne pokrajine (številke v oklepajih se nanašajo na julij l. 1928): Hrvatska 5 (7), Srbija 69 (37), Slovenija in Dalmacija 9 (5), Bosna in Hercegovina 4 (5) in Vojvodina 3 (3). V prvih 7 mesecih t. l. je bilo razglašanih 700 konkurzov, t. j. za 157 konkurzov več kot v istem času prejšnjega leta. Od celokupnega števila konkurzov odpade na Slovenijo in Dalmacijo 40, dočim jih je bilo v istem času lanskega leta 62. Porast števila konkurzov kaže samo Srbija in sicer od 375 konkurzov v prvih 7 mesecih leta 1928, na 565 v istem času letos.

ZBOR DELNIČARJEV PRIVILEGI-RANE AGRARNE BANKE

se bo vršil v Beogradu dne 15. avgusta t. l. v dvorani univerze. Udeležje se ga lahko vsi delničarji, ki deponirajo najkeseje od 7. avgusta t. l. svoje delnice, oziroma začasne priznanice pri Poštni hranilnici. Državni hipotekarni banki ali Narodni banki. 10 delnic daje pravico do 1 glasu. Delničarji, ki imajo manj kot 10 delnic, lahko pooblastijo koga drugega, da jih zastopa s številom glasov, ki odpade na skupno število njihovih akcijskih. Vendar mora ta pooblaščenec tudi sam biti delničar P. A. B. in deponirati svoje delnice.

IMENOVANJE ZA RUMUNSKEGA ČASTNEGA KONZULA V LJUBLJANI.

Ministrstvo inostranih del je obvestilo Zbornico za trgovino, obrt in industrijo, da je bil imenovan za častnega konzula kraljevine Rumunije v Ljubljani g. ing. Milo Jelačin, industrijalec v Ljubljani. Kraljevska vlada mu je izdala eksekvatur 20. junija t. l. Novemu konzulu iskreno častitamo k imenovanju.

Industrija in splošna carinska tarifa.

(Referat Ivan Mohoriča, tajnika Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, na konferenci zbornice dne 26. in 27. maja t. l. v Novem Sadu.)

(Nadaljevanje.)

9. Zaščita kmetijstva v drugih državah.

Zaščita, ki se daje našemu kmetijstvu, je tudi v primeri z ostalimi evropskimi državami občutno visoka. Povprečna višina agrarnih carin znaša v poedinah evropskih državah, kakor sledi:

Belgija	8.6%
Francija	13.3%
Avstrija	16.6%
Švica	17.0%
Danska	21.4%
Švedska	24.4%
Nemčija	26.9%
Italija	27.4%
Poljska	27.5%
Romunija	29.3%
Madžarska	32.1%
Češkoslovaška	34.1%
Kraljevina SHS	48.3%

Med 13 navedenimi državami je agrarna zaščita sorazmerno najjačja v naši avtonomni tarifi, vendar ni niti v tej višini zadostna, da bi mogla preprečiti neracionalen uvoz poljedelskih izdelkov iz inozemstva.

Če pogledamo bilanco oziroma razvoj našega trgovinskega prometa z inozemstvom v teku minulih osmih let, odkar je za celo državo v veljavi dopolnjena srbska carinska tarifa, vidimo tudi v pogledu količine kakor tudi vrednosti uvoženega blaga znatne izpremembe. Agrarni protekcijonizem srednjeevropskih držav otežuje vedno bolj izvoz deželnih pridelkov in vodi vedno bolj do tega, da izvoz agrarnih proizvodov ne igra za našo trgovinsko bilanco več nekdanje odločilne vloge, ki jo je imel pred vojno in v prvih letih po vojni. Nasprotno pa opazamo, da tudi uvoz finalnih produktov, pa tudi onih, ki se izdelujejo v državi, oziroma pri katerih bi mogli pokriti vso domačo potrebo, pri današnjih carinah vedno bolj raste. Naši državi je pripadla v razvoju prilik nevhvaležna vloga, da je postala surovinsko tržišče za industrijske države Srednje Evrope. Izvoz železne rude, bakrene rude in bakra, bauksita, pirita, kromove rude, barita in magnezita, a zlasti raztopine, kakor tudi okroglega lesa v nepredelanem stanju se razvija vedno bolj, in še železniška tarifna politika doprinaša žrtve, da se ta neracionalni izvoz vobče more vršiti. Nivó tarife za železno rudo in za raztopino je kakor znano, globoko pod režijskim postavkom železnice.

10. Pasivnost naše trgovinske bilance po posameznih panogah.

Naša stremljenja, da bi izvozili namesto surovin polfabrikate, dosedaj niso pokazala zadostnega uspeha niti v pogledu agrarnih izdelkov, pa da ne govorim o rudarski industriji. Pasiva naše trgovinske bilance, a zlasti vedno večji uvoz finalnih industrijskih izdelkov, ki gre preko normalnega naraščanja konsumne sposobnosti, nam nalaga nujno potrebo, da moramo bolj energično in izdatneje ščititi interese domačega dela. To potrebo želimo na današnji konferenci posebno poudariti. V pre-

teklem letu je uvoz industrije poljedelskih panog car. post. 103—111 presegal izvoz za 164.1 milijona dinarjev. To je dejstvo, kateremu bi se moralo po našem mnenju posvetiti posebno pažnjo. V skupini izdelovanja mila, stearina in parafina je naša bilanca pasivna za 9.7 milijona dinarjev, medtem ko znaša uvoz finalnih izdelkov 14.6 milijona dinarjev.

Pri tekstilijah presega uvoz blaga izvoz surovin še vedno za 2319 milijonov dinarjev, akoravno je osnovana v preteklem desetletju v naši državi zelo razčlenjena in obsežna tekstilna industrija. Pasiva v skupini usnja in usnjenih izdelkov, kjer imamo jako industrijo v državi in tisoče dobrih obrti, znašajo 103.3 milijona dinarjev, se pri današnji carini nova podjetja, ki se ustanavljajo v središču surovinskega tržišča, ne morejo vzdržati. V izdelkih od keramičnega materiala smo pasivni za 44.2 milijona dinarjev, pri steklu za 84.6 milijona dinarjev, pri železu za 902.7 milijona dinarjev, da o ostalih panogah finalne industrije, kakor o elektrotehničnih potrebščinah, strojih in prevoznih sredstvih vobče ne govorim. Carinsko-tarifno vzeto, začena pasivnost prilično pri postavki 264 naše tarife ter traja z malimi izjemaskoro skozi dve tretjini postavk tarife. Te številke nam najjasneje kažejo, koliko delo in napor bode še potreben na industrijskem polju, da se ta situacija vsaj deloma in stopnjema izboljša, da od uvoza finalnih izdelkov preidemo na uvoz polfabrikatov in potem dalje po možnosti na uvoz sirovin.

11. Porazdelitev industrije po carinsko-političnih režimih.

Z ozirom na carinsko-politični režim, pod katerim je bila osnovana in ustvarjena obstoječa industrija v državi, se jo more razdeliti v tri skupine. V prvo skupino spada industrija, ki je osnovana pred vojno, oziroma za časa vojne. Taka industrija v Kraljevini Srbiji je služila, v kolikor se je pečala s predelovanjem poljedelskih izdelkov, v glavnem eksportu, medtem ko so ostale panoge industrije delale zopet skoro izključno za notranjo porabo. Industrija v prečanskih krajih je razpolagala z velikimi in jakimi konsumnimi tržišči prostranega carinskega teritorija bivše avstro-ogrske monarhije. Pod močnim pritiskom industrijske konkurence severnih pokrajin niso mogli prečanski kraji razviti nekaterih panog delavnosti, zlasti ne tekstilne, ki je bila pretežno koncentrirana v današnji češkoslovaški republiki.

Za časa vojne se je nova industrija osnovala le za vojne namene. Z njo vzporedno pa se je razvijala pod pritiskom razmer industrijske surogatov, s katerimi se je skušalo nadomestiti to, kar se vsled vojne ni moglo uvoziti iz inozemstva, odnosno izdelati brez nadomestkov. Iz politične nezupnosti in tudi iz drugih razlogov je bivša monarhija v prečanskih krajih zasnovala zelo malo vojnih industrij. Industrija surogatov se je morala po vojni z velikimi težkočami preurediti za mirodobne potrebe. Industrija v Srbiji je bila razven nekaj rudnikov popolnoma uničena za časa vojne ter je bila po vojni v težkih razmerah nestalnih konjunktur prisiljena obnoviti od temelja vse instalacije. Povodom take obnove je delno izvedena tudi modernizacija tehničnih oprem in primerno novim tržnim razmeram

razširjena tudi kapaciteta podjetij. Konkurenčna industrija v inozemstvu je razširila medtem za časa vojne svoje obrate, izvršila odpise in zbrala bogate rezerve za uspešno delo po vojni.

Industrija za predelovanje poljedelskih izdelkov je prišla koncem inflacijske periode skoro v vseh krajih države v posebno težko situacijo, iz katere ni še do danes našla izhoda. Eksport je vedno bolj otežkočen, dočim se potrebe notranjega tržišča pokrivajo večinoma z izdelki obrtnega dela in tudi domačega gospodarstva. Razen tega je izgubil dober del prečanske industrije z novimi mejami zvezo s primerno industrijo in je postal v pogledu nabave sirovin in polfabrikatov odvisen od inozemstva. Preorijentacija je bila v tem pogledu zvezana z velikimi težkočami, zlasti vsled nezadostnih prometnih sredstev. Industrija v naši državi dela v precejšnji meri pod neugodnimi razmerami. Mnogo panog zelo važnih industrij leži na sami periferiji države v Dalmaciji in v Sloveniji in so nenaravno oddaljene od glavnih konsumnih tržišč v državi. Inozemska industrija konkurenčnih izdelkov razpolaga s krajšim in cenejšim potom po Donavi na ta tržišča nego navedena domača in je vsled tega carinska zaščita domačega dela potrebna še v večji meri nego v normalnih razmerah. Industrija v Bosni je v pogledu razširjenja in povečanja kapacitete blokirana že s samimi prometnimi neprilikami, ker je maksimum transportne kapacitete ozkotirnih železnic, katere jo morajo deservirati, že davno dosežen, a za vzdrževanje konkurenčne sposobnosti industrije v Vojvodini moramo doprinesiti znatne žrtve v posebno nizkih tarifah za oglje.

V pogledu ustvarjanja nove industrije ni bila točna orijentacija omogočena niti po vpeljavi sedaj veljavne avtonomne carinske tarife in stabilizacije valute. Moralo se je še počakati rezultata trgovinskih pogajanj in splošne konsolidacije razmer v državi. Ta proces konsolidiranja, ki se je izvršil v teku poslednjih let, kaže v industrijskem pogledu v resnici aktivno, vendar mislimo, da bi ta aktivna morala in mogla biti večja. Zlasti smatramo, da ni še zadostno izkoriščena možnost ustvarjanja novih panog tekstilne in železne industrije, kjer je, kakor rečeno, pasivnost naše bilance največja.

Industrija v naši državi ne predstavlja na sedanji stopnji razvoja, na kateri se danes nahaja, še nobene organske celote. Nekatere panoge so zastopane samo s finalno industrijo in običajno moramo zidati hišo od temelja, izvajajoč postopno vertikalno organizacijo industrijskega predelovanja. V številnih industrijah je delo otežkočeno oziroma podraženo, ker morajo pretežni del gonilnih sredstev in materiala za predelovanje uvoziti proti plačanju carine iz inozemstva, ki ima interes, da pobija konkurenčno sposobnost naše finalne industrije. Zato moramo pohvaliti stremenje naše industrijske politike, da s carinsko zaščito postopno omogoči razvijanje manjkajočih panog industrije oziroma manjkajočih faz predelovanja v industriji.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

Davki, takse.

Davčna uprava Ljubljana mesto razglasa: V zmislu člena 131 zakona o neposrednih davkih z dne 8. februarja 1928, »Uradni list« št. 75/26, naznanjam, da je razpored davka na rente za davčno leto 1929 razgrnjen na vpogled davčnim zavezancem med uradnimi urami v času od 5. avgusta do vštete 12. avgusta 1929 pri davčni upravi za mesto v Ljubljani, Vodnikov trg št. 5/II., soba št. 7. Vsi davčni zavezanci pa bodo o ugotovljeni davčni osnovi in o odmerjenem davku še posebe obveščeni s plačilnimi nalogi. Zoper višino davčne osnove in odmerjenega davka se vsak zavezanec lahko pritoži v roku 30 dni od dneva prejema dotičnega plačilnega naloga.

Priprave za nove predpise o odpiranju in zapiranju obratovališč.

Nova uredba o odpiranju in zapiranju trgovinskih in obrtnih obratovališč, ki je stopila v veljavo 19. junija t. l., nalaga velikim županom, da predložijo ministrstvu za socialno politiko in narodno zdravje ter ministrstvu za trgovino in industrijo do 19. avgusta 1929 načrte izvršilnih naredb za ureditev odpiralnega in zapiralnega časa v poedinah krajih svoje oblasti. Načrt naredb morajo do tega termina poslati tudi gospodarskim in delavskim zbornicam.

Kakor čujemo, so srezki poglavarji naših oblasti že zbrali potrebni material, ki so ga morali predložiti gg. vel. županoma za osnutek izvršilne naredbe. Z gotovostjo smemo pričakovati, da bodo novi predpisi v mnogem oziru olajšali kupčijski promet in normalno aprovizacijo konsumentov, ter da bodo ukinjena mnoga dosedaj veljavna določila, ki so prav po nepotrebnem ovirala domačo produkcijo in trgovski promet in ki so pri poslednjem izvajanju v praksi vodila do pravih absurdnosti. Nova vlada, zlasti novi minister za socialno politiko g. dr. M. Drinković, se je zato prav kmalu po prevzemu svojega resorta odločil, da staro uredbo temeljito revidira.

Uredbo pozdravljajo zlasti obrtniki po deželi, ker vsebuje določilo, da predpisi za odpiranje in zapiranje ne veljajo za obrtniške delavnice po vaseh. Tako upamo, da ne bo več pri-

merov, ko se je n. pr. prepovedalo vaškemu kovaču, da po 7. uri zvečer izvrši popravilo na plugu, katerega je kmet že naslednje jutro nujno rabil. Mar bomo izgedali manj kulturno, če se dovoli obrtniku, ki čaka zaman cele dneve na delo, da dela tedaj, ko dobi delo in je to delo potrebno? Pa tudi za trgovce omogoča uredba marsikatero olajšavo. Predvsem je uveden za pomožno osebo 10-urni delovnik in dovoljuje uredba poleg tega, da smejo biti trgovine odprte 12 ur, v vaseh in trgih do 5000 prebivalcev pa še dlje. Naravno, da ne bodo smele biti trgovine v teh krajih poljubno odprte, ampak bo v izvršilni naredbi g. velikega župana tudi za trgovine po deželi, kakor za one v mestu točno določeno, kdaj se imajo odpirati in kdaj se morajo zapirati.

Glede nedeljskega dela po trgovinah na deželi tudi novi izvršilni predpisi ne bodo mogli izpremeniti dosedanjega položaja. Zakon o zaščiti delavcev dovoljuje, da smejo v krajih izpod 10.000 prebivalcev ob gotovih pogojih obratovati trgovine samo dve uri dopoldne in tega striktnega določila zakona uredba sama ne more izpremeniti. Zato ni pač pričakovati — vsaj ne do revizije zakona o zaščiti delavcev — da bi se dovolilo ob nedeljah dopoldne obratovanje v trgovinah za več kot dve uri.

Kakor čujemo, zahtevajo delavske in nameštenske organizacije v svojih predlogih, da se uvede za vse stroke osemurni delovnik, in da se ob nedeljah prepove vsako delo!

JUBILEJ ODLIČNEGA SLOVENSKEGA GOSPODARJA.

V petek je obhajal 60-letnico svojega rojstva širok naše države znani in obče-spoštovani veletrgovec in industrijalec g. Francek Dolenc iz Stare Loke. Jubilar je iz starodavne družine Dolencev, sin trgovca Joža Dolence, ki je že v onih starih časih razvil bogato trgovino daleč preko mej svoje najožje domovine. Njegov dom je nudil gostoljubno streho vsem, ki so ga prosili za pomoč, k njemu so se zatekali literati in umetniki. Sin Francek je podedoval vse najboljše lastnosti svojega pokojnega očeta. Zato ga najdemo danes med najodličnejšimi zastopniki naše lesne trgovine in industrije, med našimi najboljšimi gospodarji, on je vzor rodoljuba in moža. V svoji domači občini je bil izvoljen večkrat za župana, ustanovitelj in marljiv delavec je v mnogih kulturnih društvi, skratka jubilar je mož, na katerega sme biti domovina v resnici ponosna. Na mnoga leta!

Pomudbe in poupraševanja

Trgovinski stiki z Grčijo. Tvrdka Menelas A. Vassiliades — Piree Makras Stoas Avenue 26, se priporoča našim tvrdkam, kot zastopnik in komisijski agent, posrednik pri uvozu in izvozu.

Kvalitetna znamka

UMETNA GNOJILA ZA MALO AZIJO.

Angleška družba Imperial Chemical Industries je poslala v Malo Azijo komisijo strokovnjakov, da preiskuje ondotni svet glede na potrebo po umetnih gnojilih. V Carigradu bodo zgradili kemični laboratorij, kjer bodo poučevali kmetje potom kemične analize njih zemlje. Obdelovanje zemlje v Mali Aziji je še zelo primitivno; v zadnjem času je posegel tudi v tem oziru paša Kemal s svojo reformomatorično roko vmes.

Iz naših organizacij

RAZSODIŠČNI ODBOR PRI GREMIJU TRGOVCEV V CELJU.

Po § 8 pravil za razsodiščni odbor pri gremiju trgovcev v Celju razglasamo, da se je ta odbor dne 31. julija t. l. ustanovil za leto dni kakor sledi: predsednik: trgovec g. Kramar Josip; predsednikov namestnik: trgovski nameščenec g. Bevc Miloš; člani: trgovci gg. Leskovšek Franjo, Loibner Karl, Strupi Franc, Cerlini Drago in Diehl Robert; člani: trgovski nameščenci gg. Slana Ferdinand, Munda Franc, Rojnik Rudolf, Bartelme Kurt in Rojnik Konrad. V slučaju potrebe se mora iz teh gospodov sestaviti tako poravnalno poverjenstvo, obstoječe iz predsednika oziroma njegovega namestnika in dveh članov, od katerih mora biti eden trgovec in eden trgovski nameščenec; kakor tudi razsodno poverjenstvo, ki pa sestoji iz predsednika oziroma njegovega namestnika in štirih članov, od katerih morata biti dva trgovca in dva trgovska nameščena. — Predsednik: Stermecki I. r.

REKORDNI PRIDELEK V ARGENTINI.

Argentinska vlada je poslala Mednarodnemu poljedelskemu zavodu v Rimu sledeče cenitvene podatke o poljedelskem pridelku v letu 1928/29:

Pšenica 83.650.000 stotov. To je največji doslej v Argentini doseženi pridelek, ki prekaša pridelek prejšnjega leta za 18,5 milijona stotov in povprečnost zadnjih petih let za 26,5 milijona stotov. Rž 3.650.000 stotov; to je 270.000 stotov več kot v prejšnjem letu in ca 1 milijon stotov več kot povprečnost zadnjih petih let.

Ječmen 3.650.000 stotov; plus 500.000 in plus ca 1 milijon.

Oves 9.450.000 stotov; 1.850.000 stotov več kot v prejšnjem letu, proti povprečnosti zadnjih petih let pa pač majhno nazadovanje za ca 200.000 stotov.

Laneni pridelek 21.050.000 stotov; plus 850.000 stotov in 6.050.000 stotov.

Koruza 58.850.000 stotov; koruza je edini važni pridelek Argentine, ki izkazuje manjšo količino tako proti zadnjemu letu kot proti petletni povprečnosti: napram letu 1927/28 govori uradna cenitev o minusu 18 milijonov stotov, napram petletni povprečnosti pa o minusu, 250.000 stotov.

Po svetu

Uvoz v Jugoslavijo v prvem letošnjem polletju izkazuje vrednost 3679 milijonov dinarjev proti 3802 mil. v prvem lanskem polletju; vrednost uvoza je padla za 3,24%.

Naša trgovska mornarica narašča; »Jugoslovenski Lloyd« si je dal zgraditi na Angleškem parnik »Tomislav« z vsebino 8500 ton in je dal v gradbo ladji »Triglav« in »Argentina« z vsebino 10.500 ton, tudi na Angleškem.

La Dalmatienne se imenuje nova družba v Dalmaciji, ki bo ob udeležbi francoskega kapitala s 50-letno koncesijo izrabljala vodno moč Krke in Cetine. Družba, koje sedež je v Splitu, je pod vodstvom pariške Banque Nationale de Crédit in razpolaga z delniško glavnico 130 milijonov francoskih frankov.

Ford je kupil svet za zgradbo avtomobilne tovarne na Portugalskem. Amerikanci prodirajo v Evropo od dne do dne bolj.

»Agfa« se imenuje nova nemška družba za trgovino in industrijo (začetne črke Aktien-Gesellschaft für Handel und Industrie), ki bo dovoljevala kredite nemškim trgovskim in industrijskim podjetjem, zlasti na temelju prodaje na obroke.

Več poljskih tovarn za izdelovanje tračnic je poslalo zastopnike v Južno Ameriko, da prodajajo tam pod ceno mednarodnega kartela.

Mannesmann-Röhrenwerke poročajo, da so imeli prvi meseci tekočega leta ugoden zaključek. Računijo s povečano dividendo.

Ameriška trgovska bilanca za lansko leto zaključuje s prebitkom ca 1047 milijonov dolarjev, kar je največji prebitok po letu 1922.

Minimax d. d. bo izplačala 10-odstotno dividendo.

Konkurzno in poravnalno postopanje v tekstilni industriji Nemčije je doseglo v juniju t. l. svoj višek. Konkurzov je bilo 158, poravnalnih postopanj 132, torej celo več kot v letu 1928.

Petrolej iščejo v Avstriji na dveh točkah, zaključkov še ni. V splošnem je zanimanje za vrtnanje kaj majhno.

Ruskih naročil za avstrijsko industrijo je v zadnjem času zopet nekaj več. Gre v prvi vrsti za stroje, jeklo, lokomotive in avtomobile.

K mednarodnim pogajanjem o vagonih so povabljene Nemčija, Avstrija, Francija, Belgija, Češkoslovaška, Italija in Švedska. V Češkoslovaški obstoji že organizacija domače vagonске industrije, ki obsega vse tovarne.

Ceškoslovaške železnice bodo na podlagi novega dogovora s finančnim ministrstvom dobile iz prometnodavnih dohodkov 300 milijonov Kč namesto doslej dovoljenih 160 milijonov.

Z nadzorstvom onih ogrskih delniških družb, kojih delnice notirajo na borzi v Budimpešti, se je pečal budimpeški borzni svet. V začetku se bo gibal nadzorstvo v skromnih mejah. Najprvo zahtevajo izdajanje polletnih poslovnih poročil.

Jeklene hiše prihajajo zmeraj bolj v rabo; tako n. pr. je dobil Mannesmann v zadnjem času iz inozemstva naročila za gradbo 6000 jeklenih hiš.

Zunanja trgovina Švice je bila v prvi letošnji polovici ob uvozu 1309,4 milj. švicarskih frankov pasivna za 298,3 milijona frankov.

Zunanja trgovina Češkoslovaške izkazuje za prvo letošnjo polovico pasivnost 626 milijonov Kč, dočim je bila lani v istih mesecih s 760 milijonov Kč aktivna.

Italijanski proračun za finančno leto 1928/29 izkazuje prebitok 383 milijonov lir. V kalkulaciji je všteti tudi 750 milijonov lir, ki jih je Italija plačala Vatikenu.

Angleška in Kitajska se pogajata o sklepu obsežne trgovske pogodbe na podlagi medsebojne enakopravnosti.

Produkcija avtomobilov v Ameriki je v prvi letošnji polovici skokoma narasla za 45% na 3.380.000 kosov, v prvi vrsti vsled obnovitve dela v Fordovih tovarnah; brez Forda znaša dvig samo 150.000 voz ali 7%.

Dober dobiček brez rizika

Razpečuje v kraljevini SHS Fran Ksav. Lešnik,
Maribor, Cankarjeva 26

Inozemski kapital tudi v nemški motorni industriji.

Obe najstarejši nemški tvrdki za izdelovanje motornih koles, N. S. U. in Wanderer, sta združili izdelovanje in prodajo svojih motornih koles v en sam obrat, da dosežeta pocenitev produkcije in propagande. Ker je pri prvem podjetju udeležena italijanska Fiat d. d., pri tej pa zopet General Motors, je podana možnost, da prodre inozemski kapital tudi v nemško industrijo motornih koles; v avtomobilstvu je že itak močno udeležen.

Vereinigte Stahlwerke. V času od aprila do junija 1929 so imele Združene nemške jeklarne promet 1034-67 milijonov (leto prej v istih mesecih 1063-39). Na domačo prodajo je prišlo 651 milijonov (722). Torej se je delež inozemske prodaje zopet dvignil, in sicer od 36-3 na 39%. S tem so Vereinigte Stahlwerke kljub tedne trajajočemu izpritu v lanskem jeseni prišlo približno zopet na lansko višino. Naročil je prav veliko in dosejajo polnih 100% leta 1927/28.

Poraba surovin v ameriški avtomobilni industriji. V letu 1928 zaznamuje ameriška avtomobilna industrija rekordne številke. To se pozna tudi v porabi surovin. Značilno za ogromne količine, ki jih ta industrija porabi, je dejstvo, da je porabila n. pr. 125.000 ton bakra in 34.000 ton aluminija. Kakor vse kaže, bo imel aluminij, ki zavzema v industriji zadnjih let čimdalje širši prostor, v bodočnosti eno najvažnejših vlog med kovinami! Zlasti ameriška avtomobilna industrija se ga poslužuje zmeraj bolj. Aluminij smatramo lahko za najbolj nevarnega tekmeča bakra. Zato je tudi produkcija aluminija zmeraj večja in je dosegla n. pr. v Ameriki že 225.000 ton, kar je 27.000 ton več kot leta 1927. Tudi v Evropi se je produkcija aluminija v zadnjih letih pomnožila, čeprav ne v isti izmeri kot v Ameriki.

Razstave in sejmi

Dunajski jesenski sejem 1929 se vrši v času od 1. do 7. septembra v sejemski palači v novem oddelku Hofburga in od 1. do 8. septembra v Rotundi. Katere prednosti nudi dunajski sejem? On nam predloži točen pregled trenutnega stanja splošne avstrijske produkcije. Pomanjkanje kapitala v Evropi, katerega občuti posebno Avstrija, dovoljuje le nekaterim redkim tvrdkam izvajati za svoje produkte reklamo v večjem obsegu. Zato pa nudi dunajski sejem tvrdkam potrebno prilagoditost vsako leto dvakrat v neprimerno manjšimi stroški, kakor jih zahteva specialna propaganda, razstaviti svoje blago in ga nuditi v prodajo.

Letošnji lipski jesenski splošni velesejem, ki je v zvezi s tehničnim in stavbenim velesejemom, tekstilnim velesejemom in velesejemom za športne predmete, se vrši od 25.-31. avgusta t. l. Na naših, avstrijskih, češkoslovaških in nemških železnih cestah je, kakor vsakoletno, 25-odstotni popust, izprememba je le v tem, da se dobe sedaj za nemške železnice posamezne karte za vožnjo v Lipsko in zopet nazaj. S tem je dana možnost, da se tje in nazaj vozi lahko po različnih progah. Tako imajo obiskovalci lipskega velesejma priliko, da posetijo obenem tudi dunajski velesejem, ki se prične 1. septembra t. l. Vsa pojasnila o lipskem velesejmu se dobe pri častnem zastopstvu Stegu, Ljubljana, Gledališka ulica 8/II, telefon 2925.

Naročajte »Trgovski list«!

Ljubljanska borza.

Tečaj 2. avgusta 1929.	Povprečje Din	Ponudba Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	22-84
Berlin 1 M.	13-5575	13-5875
Bruselj 1 belga	—	7-92
Budimpešta 1 pengő	—	9-9397
Curib 100 fr.	1094-40	1097-40
Dunaj 1 šiling	8-0097	8-0397
London 1 funt	—	276-33
Newyork 1 dolar	—	56-845
Paris 100 fr.	—	223-21
Praga 100 kron	168-23	169-03
Trst 100 lir	—	297-73

Vrednote: a) Denarni zavodi: Celjska posojilnica d. d., Celje, denar 170 Din; Ljubljanska kreditna banka, Ljubljana, denar 123 dinarjev; Prva hrvatska štedionica, Zagreb, denar 850 Din; Kreditni zavod za trgovino in industrijo, Ljubljana, denar 170 Din. b) Industrijska, trgovska in prometna podjetja: Zdrž. papirnice Verbe, Goriciane in Medvode d. d., Ljubljana, denar 130 Din; »Stavbna družba« d. d., Ljubljana, denar 50; »Sešir«, tovarna klubov d. d., Škofja Loka, denar 105 Din; Tvorica za dušik d. d., Ruše, denar 275, blago 285 Din.

Les: Smreka—jelka: Hlodi I., II., monte 230—270 Din; brzojavni drogovi 240—260 dinarjev; bordonali merkantilni 330 do 380 Din; trami merkantilni 290—310; škorete, konične, od 16 cm naprej 630—650 Din; škorete, paralelne, od 16 cm naprej 680 do 700 Din; škorete, podmerne, od 15 cm 520 do 550 Din; deske-plohi, kon., od 16 cm naprej 540—560 Din; deske-plohi, par., od 16 cm naprej 580—620. — Bukve: Deske-plohi, naravni, neobrobjeni 475—500; deske-plohi, naravni, ostrirobi 750—900 Din; deske-plohi, parjeni, neobrobjeni 650—750; deske-plohi, parjeni, ostrirobi, 950—1150 dinarjev, testoni 450—480; tavolete 1100 do 1150 Din. — Hrast: Hlodi I., II. 350 do 600 Din; bordonali 1300—1500 Din; deske-plohi, neobrobjeni, 1300—1500 Din; deske-plohi, neobrobjeni merkantilni 900 do 1000 Din; deske-plohi, ostrirobi (podnice) 1200—1300 Din; frizi 1100—1250 Din. — Drva: bukova 21—23 Din; hrastova 19—21 dinarjev. — Železniški pragovi: 2-60 m, 14 x 24, hrastovi 50—56 Din. — Oglice: bukovo za 100 kg 85—90 Din.

Išče se:

20 m³ bukovih, naravnih, neobrobjenih, zdravih plohov, s toleranco malih grč, zdravo srce (do 10 cm) dopustno v debelinah 45, 50, 55 mm, v širinah od 35 cm naprej, v dolžinah od 2-50 m naprej (stopnjevanje po možnosti v 1/2 m), dobava avgust, feo vagon meja via Jesenice, akreditiv; vsako množino bukovih deščic, naravnih ali parjenih, ostrirobih, dolžina 60 cm, širina 12 cm, debelina 2-50, odnosno 2-70 cm; brzojavne droge, po možnosti samo borove: 2170 komadov 5-50 m, premer spodaj 13 cm, zgoraj 9 cm; 5800 komadov 6-50 m, premer spodaj 15 cm, zgoraj 11 cm; 1500 komadov 8 m, premer spodaj 18 cm, zgoraj 12 cm; 1500 komadov 8 m, premer spodaj 20 cm, zgoraj 14 cm; 300 komadov 10 m, premer spodaj 22 cm, zgoraj 15 cm; 100 komadov 12 m, premer spodaj 23 cm, zgoraj 15 cm, dobava do konca 1929, feb Sušak.

Nadalje se išče:

200 m³ jelovih madrijev in sicer: 100 m³ 66 mm debeline, 19 cm širine, 5 m dolžine; 100 m³ 66 mm debeline, 22 cm širine, 5 m dolžine, feo vagon meja via Djevdjelija.

Žito: Pšenica: bačka: 80 kg, 2% primesi, prompt. dob., mlev. voz., sl. post., plačilo v 30 dneh, 275—277-50; bačka nova: uzanačo blago za prompt. dob. brez doplačila, mlevska vozina, slov. post., plačilo v 30 dneh, 275 do 277-50 Din. — Kozna: »la plata«: dobava julij, avgust, september, zacarinjeno, slov. postaja, plačilo v 30 dneh, 297-50—300 Din; bačka: zdrava, rešetana, navadna vozina, slov. postaja, dobava promptna, plačilo v 30 dneh, 260—262-50 dinarjev. — Ječmen: bački: ožimni, 67/68 kg, 270—275 Din. — Oves: bački, slov. postaja, navadna vozina, 265—270 Din. — Moka: pšenična Og: feo Ljubljana, pri odjemu cellega vagona, plačljivo pri prejemu blaga, 400—402-50 Din.

Tendence: les: neizpremenjena; deželni pridelki: čvrsta.

Zaključki: 5 vagonov pšenice.

Dobava prodaja

Dobava. Mašinsko odelenje Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do dne 6. avgusta 1929 ponudbe za dobavo 85 m jeklene žične vrvi. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI.

dosežete s prodajo

MAGGI-levih izdelkov za juhe.

Svetovni petrolejski trg.

V začetku tekočega leta sta sklenila največja dva svetovna petrolejska trusta, Standard Oil Co. in Royal Dutch Shell, dogovor o ruskem vprašanju. Nista se ustavila pri tem rezultatu, temveč sta se takoj začela prizadevati, da petrolejsko produkcijo sveta »prilagodita potrebam sveta«. Petrolejska industrija ni imela doslej menda še nobene težje naloge kot to, da spravi produkcijsko zmedo v red. Petrolej se nahaja v nešteti deželah, v U. S. A., Venezueli, Rusiji, Perziji, Mezopotamiji, Mehiki, Nizozemski Indiji, Rumuniji, Galiciji itd. V vsaki teh številnih dežel so drugi rudarski zakoni in druge produkcijske razmere; celo v posameznih državah v U. S. A. so razmere drugačne in smo o tem že parkrat pisali. Prav tako težko je uganiti morebitno bogastvo posameznih vrelcev. In tudi če ostane vsa produkcijska delavnost kakšne dežele nespremenjena, se vseeno lahko v produkcijskih razmerah marsikaj spremeni. V tednu od 9. do 16. junija letos so n. pr. v U. S. A. producirali na dan povprečno 2,743.000 barrellov (sodčkov) po 1514 hl, v tednu od 2. do 9. junija 2,724.000, v odnosnem lanskem tednu 2,358.000 sodčkov; v tednu od 16. do 23. junija letos že 2,764.000 sodčkov.

Ze več let opazovani rapidni dvig produkcije ima več vzrokov. Vsekakor je naraščajoče glavnično bogastvo Amerike denarno likvidnost mnogih petrolejskih družb začasno zelo povečalo; nastala so nova produkcijska polja. Mislijo, da bo sedanja pičlost denarja vplivala zopet zavlačevalno, čeprav bi se morda posledice poznale šele v poznejšem času. Geofizikalne študijske metode so bistveno pripomogle k odkritju novih petrolejskih nahajališč. S stalnim zboljšanjem vrtalnega načina po sistemu »rotary« se je tempo vrtanja kološalno pospešil, s čimer se je doba imobilizacije kapitala zelo skrajšala in je postal denar prost za nadaljno vrtanje. Naraščaj petrolejskih preduhov (Schacht) raste hitreje kot pri prejšnjih počasnih vrtalnih metodah. Pred nekaj časa so bili sklenjeni dogovori o produkcijski višini posameznih dežel, ki se tičejo v prvi vrsti U. S. A., Mehike in južnoameriških držav. To pride do izraza zlasti v produkcijskih številkah venezuelske petrolejske produkcije, odnosno v številkah produkcije posameznih tam delujočih družb. Najtežja je izvedba teh dogovorov v Zedinjenih državah samih, čeprav je predsednik Hoover brez dvoma za to, da se petrolejska nahajališča ohranijo. Tako na primer se državna zemlja ne oddaja več v petrolejske izkoriščevalne namene in se oddane licence pregledujejo bolj strogo kot doslej. Omejitev produkcije po zakonih zveznih držav je pa prav težka, ker ji nasprotuje avtonomija posameznih ameriških držav in ker smatrajo tako omejitev kot v protislovju s protitrustnim zakonom stoječo. Morali so torej iskati pot, da pridobijo guvernerje zveznih držav za takšen meddržavni dogovor. Pogajanja so se vršila, kakor smo že pisali, v Colorado Springs, na željo Hooverja samega. Sicer ni bil dosežen nikakšen poln uspeh in so določili novo konferenco, vendar se zdi, da pridobiva ideja produkcijske omejitve v posameznih državah vedno širše kroge ter da se polagoma utrjuje. Največje tri produkcijske države Amerike so Oklahom, Kansas in Kalifornija, »The Big Three« imenovane (big = debel, močen, three = tri); ravnanje njih guvernerjev je odločilnega pomena. Počasi se začinja taktično uvajati nekakšna približna regulacija produkcijske višine. Treba bo pa pač stalnega prizadevanja, da se obrzdi na ta način produkcija na potrebni višini, ker dviganje cen za surovi produkt vrtalno strast takoj zopet izredno podneti. Kako težavno gre naprej, nam priča sledeče julijsko poročilo iz New Yorka: »V ameriških petrolejskih krogih pričakujejo za letošnje

jesen padanja petrolejskih cen. Načrti za omejitev produkcije so pokopani. Edini zaključek zadnje konference voditeljev petrolejske industrije je bilo spoznanje, kako izredno težko se da v U. S. A. doseči petrolejski sporazum. Ameriški petrolejski producent je bil zmeraj zelo individualistično usmerjen in je še sedaj. Posledica je, da produkcija petroleja stalno raste. Na koncu lanskega decembra je znašala dnevno 2,581.000 sodčkov, v tretjem letošnjem junijskem tednu že 2,764.000 sodčkov. Največjo oviro pri omejitvenem stremljenju dela družba Gulf Oil, ki pripada Mellonovi skupini. Ko je skupina Dutch Shell, največja producentinja v Venezueli, izjavila svojo pripravljenost za lojalno sodelovanje pri svetovni produkcijski omejitvi, je edinole družba Gulf Oil odrekla svoje sodelovanje.

Velik pomen na svetovnem petrolejskem trgu pripisujejo potovanju Rockefellerja ml. v Rusijo.

Pod naslovom Dva koncerna vladata svetu, priobčuje dr. K. Bährens sledeči prav zanimivi članek:

Raznim potovanjem H. Deterdinga, predsednika družbe Royal Dutch, v lanskem in v letošnjem letu v Ameriko so pripisovali veliki petrolejski konsumenti pomen, ki ga ta potovanja niso imela. Zmeraj in zmeraj so stvar tako slikali, kot da bo v najkrajšem času prišlo do sporazuma v mednarodni petrolejski produkciji. Po opazovanjih zadnjih mesecev je pa vsega prej pričakovati kot pa sporazuma petrolejskih producentov v smislu kartela. Prosta konkurenca nudi velikim petrolejskim koncernom trenutno še odločno večje izglede na dobiček kot morebitni sporazum. Zlasti dejstvo, da kontrolirata oba vodilna svetovna koncerna, skupina Royal Dutch-Shell in skupina Standard Oil, šele 40 odstotkov svetovne petrolejske produkcije, kaže na sporazum kot na nesmoterno početje, kajti tudi dogovor med obema tema skupinama bi konkurenčni boj komaj vidno omilil, dokler ni število »outsiderjev« bistveno znižano. (Outsider izgovori avtsajder = nemško Außenseiter = tisti, ki pri kakšni stvari ni zraven, recimo kakšna izven kartela stoječa banka ali tovarna itd.) Zato moremo trenutno razumeti, da se oba koncerna z velikim naporom trudita za zvišanje svojega lastnega produkcijskega deleža na svetovni produkciji potom priklopitve outsider-skih podjetij.

Tudi neka druga okolnost je nasprotovala sporazumu. Kljub rastoči produkciji se je prodaja vršila doslej bolj ali manj neovirano, ker sta v prvi vrsti avtomobil in aeroplan spricu niti razumno sprejemala od leta do leta večje množine petroleja itd. Leta 1913 so producirali na vsem svetu 52-7 milijonov ton petroleja, leta 1928 pa že 187-7 milijona ton ali za 135 milijonov ton oziroma 256 odstotkov več kot pred vojno. Lani je znašal produkcijski delež skupine Royal Dutch-Shell 11-7% vse svetovne produkcije, delež skupine Standard Oil pa 24%. Značilni znak med obema tekmečema je že več let napredujoča večja udeležba holandsko-angleške skupine (Royal Dutch-Shell) na škodo ameriške Standard Oil Co. Pri tem moramo pa pač upoštevati okolnost, da je šla politika ameriške skupine vedno za tem, da izvaja kontrolo nad drugimi družbami z napeljavo cevi itd., ne da bi postala tudi direktna lastnica vrtalnih petrolejskih nahajališč. Čeprav še daleko ni doseženo ravnanje med obema koncernoma, se je pozicija skupine Royal Dutch vendar še nadalje okrepila s približanjem na angleško skupino Anglo-Persian in Burmah Oil, pri kateri je angleška država merodajno udeležena. To približanje se je izvršilo šele v zadnjem letu.

Danes je slika razdelitve produkcije med posamezne koncerne približno tale: Standard Oil 24%, Royal Dutch-Shell skupaj z Anglo-Persian-Burmah Oil 15%, ruski državni sindikat (cenitev) ca 6%, drugi ameriški producenti (outsiderji)

16%. Z drugimi besedami: 61% svetovne petrolejske produkcije je v rokah močnih družb. Ostali odstotki, 39%, se razdelijo na številna manjša podjetja.

V novejšem času se je pojavil sintetični petrolej ali bencin kot konkurent naravnega petroleja. Iz tega izvirajoče možnosti je upoštevala predvsem skupina Royal Dutch-Shell. Izvedla je priprave, da nastopi v slučaju potrebe tudi v tem oziru kot producentinja. Na drugi strani pa obstojijo znani dogovori med Standard Oil in I. G. Farben. Primerjalno delavnost obeh vodilnih koncernov v splošnem, moremo trditi, da skuša holandsko-angleška skupina izgraditi s povečano energijo tako svoje produkcijske okraje kot tudi svoje prodajne organizacije.

Kljub rastoči potrebi na petroleju so kazale cene v lanskem letu zelo neredno tendenco. Pečajo se zato sedaj v vprašanju racionalizacije; sem naj v bodoče spada zlasti to, da ne držimo prevelikih nabavljenih zalog. Premog moremo nasipati na izsipališče, petrolej pa zahteva dragih naprav. Zato naj se uvede zlasti od ameriške strani zagovarjana produkcijska omejitev, o kateri smo govorili v prvem delu tega članka. Izraz te omejitvene politike je nazadovanje lanske mehičanske produkcije, ki jo v pretežni večini kontrolira ameriška skupina Standard Oil.

Razno

Uporaba produkcije špirta na Ogrskem. Uradni ogrski list priobčuje odredbo, ki predpisuje obvezno mešanje bencina z razvodenjenim špiritom. Od 1. septembra t. l. naprej se sme za obrat motorjev uporabljati težki bencin samo v razmerju 80:20 proti dehidriranemu špirtu. To je v zvezi z važnimi gospodarskimi interesi; del importirane bencina naj se namreč nadomesti z domačim produktom in naj se na ta način omogoči izboljšanje trgovske bilance.

Borza dela v Mariboru potrebuje nujno za Maribor več plačilnih natakarij, šivilj za obleke in za perilo; za tovarno vagonov, strojev in mostov v Brodu na Savi pa 6 do 8 železostugarjev z zamenljivo urno plačo od 6 do 7 Din, v akordu pa 8 do 10 Din. Oženjeni dobijo stanovanje, cena 80 do 100 Din. Po 6-mesečni službi se jim povrnejo potni stroški; rabita se tudi 2 kotlarja in 2 kovača za baker z urno mezdo od 7 Din; dalje — lesna industrija Kozje via Rajhenburg potrebuje dobre oglarje za žganje oglja v večjih množinah. Interesenti naj se javijo pri Borzi dela v Mariboru.

TRŽNA POROČILA.

MARIBORSKI TRG DNE 27. JULIJA 1929.

Trg je bil povsem dobro založen in obiskan. Slaninariji so pripeljali na 16 vozovih 26 zaklanih svinj, dva mesarja iz okolice pa 1 bika in 4 teleta, kmetje pa 26 s čebulo, krompirjem, kumarcami in zeljnatimi glavami in 6 s sadjem naloženih voz, kmetice po okoli 700 komadov domačih živali na trg.

Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, cvetlice. Cene so bile: krompirju 10 dinarjev za mernik ali 150—2 Din za kilogram, glavni solati 050—150, kumarcam 050—2, karfiolu 1—8, bučam 2—3, ohrovitu 050—150 Din za komad, paradižnikom 6—8, kislemu zelju 4—5, fižolu v stroču 6—8 Din za kg, špargeljem 5—8 Din za zvez, jajcem 125 do 150, papriki 025—1 Din za komad, čebuli 4, česnu 14—16, hrenu 8—10 Din za komad, jagodam 14—16, borovnicam 150—2, malinam 16, nešpljam 8 Din za liter. Cvetlicam 020—3, z lonci vred 10 do 30 Din za komad.

Seno in slama na mariborskem trgu. V sredo 24. julija so kmetje pripeljali 14 voz sena, 6 voz slame, 1 voz stelje; v

soboto 27. julija pa 15 voz sena, 7 voz slame, 1 voz stelje na trg. Cene so bile: senu 65—100, slami 45—55, stelji 35 Din za 100 kg.

S tržišča jaje. Na tržišču jaje se je položaj zadnje tedne poslabšal. Povpraševanje je v inozemstvu precej popustilo in tudi cene so povsod nekoliko nazadovale. Naše izvozne trditve so prav tako znižale cene. Nakupovalci plačujejo sedaj 105—110 Din za komad.

Dunajska borza za kmetijske proizvode (31. julija). Razpoloženje na dunajski borzi je bilo v splošnem nekoliko mirnejše. Popuščanje na inozemskih tržiščih je povzročilo, da so ponudniki deloma znižali cene. Več zanimanja je bilo za sklepe cif Braila do Rotterdam in Amsterdam. Za baško in banaško kakor tudi potisko pšenico so ponudniki zahtevali 156 Kš eks šlep Dunaj. V koruzi je razpoloženje dalje čvrsto, ker obstoja deloma bojazen, da bo letina trpela zaradi suše. Promptna koruza stane 147—148 Kš, za marec—april pa 125 eks šlep Dunaj. Uradno notirajo vključno prometni davek in carina franko Dunaj: pšenica domača 35—36, madžarska potiska 39—40, rž marchfelska 2975 do 3025, madžarska 2850—29, koruza podonavska 33—3350, laplatska 3450—35. Moka >0< v trgovini na debelo: domača 60—63, madžarska 60—6150, jugoslovenska 58—60.

Wiener Messe

1. do 7. septembra 1929 (Rotunda do 8. sept.)

Posebne prireditve:

MEDNARODNI RADIO-SEMENJ

Razstava hranil in nasladil. Razstava potrebščin za hotelske obrate. Italijanska posebna razstava. Razstava U. d. S. S. R. Razstava južnoafriške Unije. Tehniške novosti in iznajdbe. Gradbeni in cestno-gradbeni semenj. Avstrijsko rudarstvo. Razstava francoskih umetnih obrti in luksuznega blaga. Dunajski salon za kozuhovino. Razstava pisarniških potrebščin. Reklamni semenj. Vzorčna razstava poljedelstva in gozdarstva. IV. Avstrijska ječmenova razstava. Vrtnarska razstava. Mlekarstvo. Razstava malih živali. Poskušnja avstrijskega vina.

II. AVSTRIJSKI ŽIVINSKI SEJEM

(5. do 8. septembra 1929)

Plemenska živina — Klavna živina — Konjska razstava. Brez potnega vizuma! Prost prehod avstrijske meje s sejmsko izkaznico in potnim listom. Ogrski potni vizum se dobi na meji proti sejmski izkaznici. Znatno znižanje voznih cen na jugoslovanskih, ogrskih in avstrijskih železnih, na Donavi, Jadranskem morju in v zračnem prometu. Vsakovrstna pojasnila kakor tudi sejmske izkaznice (po Din 55.—) pri

WIENER MESSE A.-G., WIEN VII.

ter za časa Lipskega jesenskega sejma pri

Auskunftsstelle v Lipskem, Oesterr. Messehaus

in pri častnih zastopstvih

v Ljubljani: Avstrijski konzulat, Dunajska cesta 31, Zveza za tujski promet v Sloveniji, Dunajska cesta 1, Josip Zidar, Dunajska cesta 31.

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

IVAN JELAČIN
LJUBLJANA

ZALOGA sveže pražene kave, mletih dišav in rudninske vode.

Točna in solidna postrežba!

Zahtevajte cenike!

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA - GREGORČIČEVA 23

se priporoča za naročila vseh trgovskih in uradnih tiskovin. Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, statute, tabele i. t. d.

„Spectrum“ d. d.
tvornica ogledal in brušenega stekla
Ljubljana VII,

se nahaja od 1. novembra na

Celovški cesti 81 Tel. 2343

Zagreb, Osijek — Središnja: Zagreb

Zrcalno steklo, portelno steklo, mašinsko

steklo 5—6 mm, ogledala, brušena v vseh

velikostih in oblikah, kakor tudi brušene

prozorne šipe, izbočene plošče, vsteklje-

vanje v med. — Fina — navadna ogledala.

Naročajte TRGOVSKI LIST!

TRAJNO koristno darilo je samo

„GRITZNER“ in „ADLER“
šivalni stroj ter pisalni stroj **„URANIA“.**

Znižane cene, najlepše opreme edino le pri

JOSIP PETELINC

Ljubljana, blizu Prešernovega spomenika, ob vodl. Telef. št. 2913.

H. SUTTNER
- LJUBLJANA -

Ure, zlatnine in srebrnine

Lasna
protokolirana tovarna v Švici

KUVERTA

Tvornica kuvert in konfekcija papirja
LJUBLJANA

Vožarski pot št. 1

- DRUŽBA Z O. Z. - **Karlovska cesta št. 2**

VINO CET
tovarna

vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana

nudi najfinejši in najokusnejši namizni kis iz pristnega vina.

Tehnično in higijenično najmoderneje urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna:

Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadstr.

Zahtevajte ponudbo!

PROMETNA BANKA D. D., Ljubljana, Stritarjeva 2

Telefon št. 2149, 2968. Pošti. hran. rač. 13.853. (vogal pred Škofijo 1, naspr. magistrata.) Žiro-račun pri Narodni banki.

Nakup in prodaja valut in deviz. — Sprejemanje vlog na tekoči račun in hranilne knjižice, vnovčevanje čekov in menic. — Izdaja uverenj, garancijskih in kreditnih pisem, podeljevanje kreditov in izvrševanje vseh bančnih poslov po najkulantnejših pogojih.